

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 848/2016-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Private Capital Investments Limited, 83 83 Ducie Street, Manchester, Veľká Británia, zastúpenej usadeným euroadvokátom Mgr. Michalom Jendrulekom, Citorínska 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15 Er 641/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 556/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 397/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 395/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 640/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 50/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 4/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 1 Er 1283/2015 z 25. mája 2016, sp. zn. 15 Er 6/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 8/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 5/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 79/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 77/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 7/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 78/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1227/2014 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 645/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 644/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 845/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 749/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 839/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1059/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 840/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 867/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 21 Er 159/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 1134/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 1 Er 1686/2015 z 26. mája 2016,

sp. zn. 21 Er 162/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 847/2015 z 2. júna 2016,
sp. zn. 15 Er 1129/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 850/2015 z 2. júna 2016,
sp. zn. 9 Er 285/2014 z 22. júla 2016, sp. zn. 21 Er 81/2015 z 12. mája 2016,
sp. zn. 15 Er 852/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 21 Er 80/2015 z 12. mája 2016,
sp. zn. 21 Er 160/2015 z 13. mája 2016, sp. zn. 15 Er 851/2015 z 2. júna 2016,
sp. zn. 1 Er 1690/2015 z 26. mája 2016, sp. zn. 21 Er 163/2015 z 12. mája 2016,
sp. zn. 15 Er 394/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 21 Er 198/2015 z 13. mája 2016,
sp. zn. 15 Er 1220/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 21 Er 46/2015 z 12. mája 2016,
sp. zn. 21 Er 170/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 855/2015 z 2. júna 2016,
sp. zn. 21 Er 312/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 21 Er 164/2015 z 13. mája 2016,
sp. zn. 15 Er 1136/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 21 Er 278/2015 z 13. mája 2016,
sp. zn. 15 Er 866/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 853/2015 z 2. júna 2016,
sp. zn. 15 Er 385/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 388/2015 zo 6. júna 2016,
sp. zn. 15 Er 379/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 386/2015 zo 6. júna 2016,
sp. zn. 15 Er 387/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1060/2015 zo 6. júna 2016,
sp. zn. 15 Er 380/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1137/2015 zo 6. júna 2016,
sp. zn. 15 Er 377/2015 zo 6. júna 2016 a sp. zn. 15 Er 1112/2015 zo 6. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Private Capital Investments Limited o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Private Capital Investments

Limited, 83 83 Ducie Street, Manchester, Veľká Británia (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 15 Er 641/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 556/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 397/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 395/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 640/2015 z 1. júna 2016, sp. zn. 15 Er 50/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 4/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 1 Er 1283/2015 z 25. mája 2016, sp. zn. 15 Er 6/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 8/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 5/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 79/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 77/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 7/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 78/2015 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1227/2014 z 3. júna 2016, sp. zn. 15 Er 645/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 644/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 845/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 749/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 839/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1059/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 840/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 867/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 21 Er 159/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 1134/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 1 Er 1686/2015 z 26. mája 2016, sp. zn. 21 Er 162/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 847/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1129/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 850/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 9 Er 285/2014 z 22. júla 2016, sp. zn. 21 Er 81/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 852/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 21 Er 80/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 21 Er 160/2015 z 13. mája 2016, sp. zn. 15 Er 851/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 1 Er 1690/2015 z 26. mája 2016, sp. zn. 21 Er 163/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 394/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 21 Er 198/2015 z 13. mája 2016, sp. zn. 15 Er 1220/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 21 Er 46/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 21 Er 170/2015 z 12. mája 2016, sp. zn. 15 Er 855/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 21 Er 312/2015 z 12. mája 2016,

sp. zn. 21 Er 164/2015 z 13. mája 2016, sp. zn. 15 Er 1136/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 21 Er 278/2015 z 13. mája 2016, sp. zn. 15 Er 866/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 853/2015 z 2. júna 2016, sp. zn. 15 Er 385/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 388/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 379/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 386/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 387/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1060/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 380/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 1137/2015 zo 6. júna 2016, sp. zn. 15 Er 377/2015 zo 6. júna 2016 a sp. zn. 15 Er 1112/2015 zo 6. júna 2016 (ďalej len „uznesenia okresného súdu“).

Zo sťažnosti vyplynulo: «... *napadnuté uznesenia sú založené na tom, že pôvodný oprávnený - spoločnosť CD Consulting s.r.o. bol ako procesné legitimovaný subjekt povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie bez ohľadu na zmenu hmotnoprávnej vecnej aktívnej legitimácie na sťažovateľa a na tom základe, že pre nedoplnenie návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky, o rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu oprávneného s povinným, ktorá povinnosť sa vzťahuje aj na pôvodného oprávneného, zastavil exekúciu podľa § 243f ods. 5 Exekučného poriadku. Súd však neskúmal, či pôvodný oprávnený CD Consulting s.r.o. mal nejaké rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným, hoci uviedol, že práve CD Consulting s.r.o. mal povinnosť doplniť v lehote do 22.1.2016 návrh na vykonanie exekúcie o rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku práve na základe § 243f ods. 1 Exekučného poriadku... CD Consulting svoju povinnosť splniť nemohol, pretože žiadne vlastné vzťahy s povinným nemal. Rovnako ani sťažovateľ žiadne vlastné vzťahy s povinným nemal. Z tohto hľadiska je ustanovenie § 39 ods. 4 Exekučného poriadku neaplikovateľné, keďže ide o nesplniteľnú zákonnú povinnosť oznamovať súdu skutočnosti, ktoré neexistujú...*

Právny zástupca sťažovateľa je toho názoru, že v daných prípadoch bolo potrebné, aby Okresný súd Rimavská Sobota uplatnil taký výklad § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, ktorý je ústavnokonformný a aj realizovateľný... Ak je možný ústavnokonformný výklad § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, súd si mal vybrať ústavnokonformný výklad, t. j. neaplikovať

§ 39 ods. 4 na prípady, ak oprávnený nemá vlastné vzťahy s povinným a toľž nie ak aj nový oprávnený takéto vzťahy nemá... Dochádza teda k tomu, že Okresný súd Rimavská Sobota zaujal taký výklad § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, ktorý urobil sťažovateľa nositeľa absolútnej zodpovednosti za to, že predchádzajúci oprávnený nemal vlastné vzťahy s povinným a nemohol ich popísať a dokázať Okresnému súdu Rimavská Sobota bez akejkoľvek možnosti zbavenia sa tejto zodpovednosti.

... prostriedok nápravy zavedený novelou č. 438/2015 Z. z. do Občianskeho súdneho poriadku do § 228 ods. 1 písm. g), ktorý umožňuje podať návrh na obnovu konania v prípade, ak právoplatný rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a exekúcia vykonávaná na jeho podklade bola zastavená, pretože vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenia alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo 3. rozpor so dobrými mravmi alebo so zákonom, sa netýka zastavenia exekúcie z dôvodu nedoplnenia návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 243f ods. 5 Exekučného poriadku, ale iba v prípade zastavenia exekúcie podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku v spojitosti s § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

Sťažovateľ namieta aj porušenie článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to konkrétne porušenie práva na pokojné užívanie majetku, ktorý predstavujú vymáhané pohľadávky sťažovateľa, vo vzťahu ku ktorej došlo v dôsledku zastavenia exekúcie k definitívnej strate nádeje na ich zhmotnenie, pretože vzhľadom na vyššie uvedené znenie § 228 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku, tieto vymáhané pohľadávky už nie je možné ďalej vymáhať v obnovenom konaní, keďže to je umožnené iba v prípade zastavenia exekúcie podľa § 243f ods. 6 v spojení s § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, a nie v prípade zastavenia exekúcie podľa § 243f ods. 5 Exekučného poriadku pre nedoplnenie návrhu na vykonanie exekúcie.»

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že namietanými rozhodnutiami okresného súdu boli porušené jej základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, zrušil

namietané rozhodnutia okresného súdu v označených častiach a priznal jej trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo,

ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05, I. ÚS 539/2016).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, I. ÚS 539/2016).

Okresný súd v relevantných častiach napadnutých uznesení uvedených v enunuciáte rozhodnutia uviedol:

«Oprávnený... podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorým žiadal vymôcť sumu... Eur s príslušenstvom (uvedeným v návrhu) od povinného na základe rozsudku tunajšieho súdu..., ktorým bol povinný zaviazaný na plnenie na základe zmenky vystavenej na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o., následne indosovanej na oprávneného. Súdny exekútor bol exekučným súdom poverený vykonaním exekúcie.

Spoločnosť Priváte Capital Investments Limited podaním zo dňa 20. 1. 2016 požiadala o zmenu oprávneného tak, že na miesto pôvodného oprávneného CD Consulting s. r. o... Praha 1, Česká republika... vstúpi do konania spoločnosť Priváte Capital Investments Limited vtom čase so sídlom..., Birmingham... Veľká Británia... Oznámila, že na základe rámcovej zmluvy o postúpení judikovaných pohľadávok zo dňa... 2015 a podľa jej prílohy nadobudla pohľadávku voči povinnému. Vo svojom podaní zároveň uviedla, že v jej osobe sa nejedná o pôvodného ani následného majiteľa zmenky, ani o indosatára a nemá žiadny vzťah s povinným podľa § 17 zák. č. 191/1950 Zb. zmenkový a Šekový zákon v znení neskorších zmien a doplnkov. Z tohto dôvodu jej nevznikla povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie postupom podľa § 243 ods. 1 Exekučného poriadku o náležitosti v zmysle §39 ods. 4 Exekučného poriadku. Súdny exekútor predložil podanie uvedenej spoločnosti exekučnému súdu na rozhodnutie...

K výroku č. I :

Ustanovenie § 37 ods. 3, 4 Exekučného poriadku komplexným spôsobom upravuje postup pri zmene účastníka exekučného konania. Ide o právnu normu, ktorá je vo vzťahu špeciality k ustanoveniu § 92 ods. 2,3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok

v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „O. s. p.“). Návrh na zmenu účastníka konania je oprávnený podať len účastník konania, t. j. oprávnený alebo povinný (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku). Iná osoba sa za účastníka konania považuje len v prípade, ak mu toto postavenie priznáva zákon (napr. súdnemu exekútorovi pri rozhodovaní o trovách exekúcie). Žiadne ustanovenie Exekučného poriadku v súvislosti s oprávnením podať návrh na pripustenie zmeny oprávneného nepriznáva postavenie účastníka konania subjektu, ktorý nadobudol vymáhanú pohľadávku postúpením pohľadávky. Rozširujúci výklad v tejto súvislosti nie je namieste. Subjektom oprávneným disponovať s podaným návrhom je jedine oprávnený a len jemu prislúcha, aby navrhol svoje vystúpenie z konania s tým, že na jeho miesto do konania vstúpi iný subjekt. V tomto aspekte je právna úprava nachádzajúca sa v Exekučnom poriadku odlišná od právnej úpravy zmeny účastníka konania podľa § 92 ods. 2 O. s. p, kde zmenu účastníka môže iniciovať aj subjekt, na ktorého prešlo právo alebo povinnosť, o ktorých sa koná. V dôsledku existencie osobitnej úpravy však nie je dôvod aplikovať ustanovenie § 92 ods. 2 O. s. p. v naznačenom smere...

Nad rámec uvedeného súd dodáva, že pripustenie zmeny oprávneného vylučuje aj skutočnosť, že nebolo preukázané, že na spoločnosť Priváte Capital Investments Limited prešlo právo z exekučného titulu (§ 37 ods. 3 prvá veta Exekučného poriadku). Právo zo zmenky vystavenej ako listinný cenný papier na rad nemožno platne postúpiť bez rubopisu (porovnaj s rozhodnutím NS SR sp. zn. Obdo V 82/2003, zverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 50/2005, ktoré je plne aplikovateľné aj pri použití novej právnej úpravy - § 21 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). Postupník sám uvádza, že nie je indosatárom. Zo žiadneho ustanovenia nášho právneho poriadku nevyplýva, že právoplatný rozsudok súdu, ktorý priznal právo zo zmenky, vytvára nový záväzok namiesto pôvodne existujúceho. Naopak platí, že aj po rozhodnutí súdu ostáva hmotnoprávny charakter pohľadávky nezmenený a záväzkový vzťah môže byť naďalej dotknutý zmenami vychádzajúcimi z hmotného práva (napr. v podobe vzdania sa nároku, nahradenia pôvodného záväzku novým, ale aj postúpenia pohľadávky). V tomto zmysle nemožno platne postúpiť akúsi „abstraktnú“ pohľadávku vyplývajúcu z exekučného titulu, ale len pohľadávku vyplývajúcu z hmotného práva, rešpektujúc požiadavky kladené

hmotným právom na platnosť právneho úkonu. Pri absencii prevodu zmenky indosamentom (rubopisom) nemohlo platne dôjsť k prevodu vymáhaného nároku na postupníka pre rozpor právneho úkonu so zákonom. Vo zvolenom spôsobe prevodu pohľadávky súd vidí aj snahu obísť zákonnú povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. Zmluva bola uzavretá v deň nadobudnutia účinnosti zákona č. 438/2015 v Zbierke zákonov. Zmluvné strany si pri existencii domnienky o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov museli byť vedomé povinností, ktoré novela ukladala oprávnenému ako indosatárovi zmenky. Pokiaľ zvolili taký spôsob prevodu, ktorý by pri doslovnom výklade predmetných ustanovení oslobodil postupníka od tejto povinnosti, ide zjavne o konanie s úmyslom obísť ustanovenia § 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. V dôsledku vyššie uvedených skutočností je potrebné zmluvu o postúpení pohľadávok považovať za neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom, ako aj pre obchádzanie zákona (§ 39 Občianskeho zákonníka). Na právny úkon, ktorý je absolútne neplatný, sa hľadá, ako keby nikdy neexistoval a tento nemôže vyvolať právne účinky ani v rovine procesného práva. Ide o ďalší dôvod, pre ktorý návrhu na zmenu oprávneného nemožno vyhovieť.

K výroku č. II.:

Exekučným titulom je v danom prípade rozsudok vydaný v konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 7. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Z odôvodnenia exekučného titulu vyplýva, že nárok bol oprávnenému priznaný ako nárok z vlastnej zmenky vystavenej povinným na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o., ktorá bola následne indosovaná na oprávneného. Vzhľadom na to, že v sporovom konaní si oprávnený uplatňoval nárok zo zmenky voči povinnému, ktorý je fyzickou osobou, došlo v zmysle § 243f ods. 3 Exekučného poriadku k odloženiu exekúcie zo zákona počnúc dňom 23. 12. 2015. Podľa ustanovenia § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku zároveň vznikla oprávnenému povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie o opis rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným, a to aj v prípade, ak ide o oprávneného, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom

indosamentov. K doplneniu návrhu musia byť pripojené aj dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že uvedená právna povinnosť môže byť splnená jedine aktívnym konaním oprávneného a nikoho iného. Návrh na vykonanie exekúcie podala spoločnosť CD Consulting s. r. o. a v tejto procesnej pozícii vystupovala aj ku dňu 23. 12. 2015, kedy nadobudla účinnosť novelizácia Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 438/2015 Z. z. Povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie sa preto vzťahuje na spoločnosť CD Consulting, s. r. o. a nič na to nemení ani skutočnosť, že podaním datovaným dňa 20. 1. 2016 následne došlo k podaniu návrhu na zmenu oprávneného. K zmene účasti dochádza až vtedy, keď súd zmenu pripustí. To znamená, že pokiaľ o návrhu na zmenu oprávneného súd právoplatne nerozhodne, zostáva okruh účastníkov konania nezmenený. Podaním spoločnosti Priváte Capital Investments Limited, ktoré malo byť podľa svojho obsahu aj doplnením návrhu podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, nemohla byť splnená povinnosť uložená týmto zákonným ustanovením. Nešlo totiž o podanie subjektu, ktorý v konaní vystupuje ako oprávnený a ktorý ako jediný môže disponovať s návrhom na vykonanie exekúcie vrátane jeho doplnenia. Súd konštatuje, že oprávnený návrh v lehote podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku nedoplnil, preto bol súd nútený exekúciu zastaviť podľa § 57 ods. 2 v spojení s § 243f ods. 5 Exekučného poriadku.»

III.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu

predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 539/2016).

Citované rozhodnutia obsahujú podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým okresný súd dospel vo svojich uzneseniach, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd tiež zdôrazňuje, že pokiaľ sťažovateľka namieta, že okresný súd použil v jej veci ústavne nekonformný výklad ustanovení Exekučného poriadku, s týmto jej tvrdením sa ústavný súd nestotožňuje. Výklad, ktorý sťažovateľka podáva, považuje ústavný súd za prísne formalistický, ktorý nezohľadňuje účel zákona č. 438/2015 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok. Povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku o rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným má každý oprávnený, ak je podkladom na vykonanie exekúcie rozhodnutie, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou. V prípade, že vymáhaná pohľadávka bola postúpená pôvodným veriteľom, je nový veriteľ

(oprávnený v exekučnom konaní) povinný opísať vlastné vzťahy s povinným, na základe ktorých vznikol samotný hmotnoprávny vzťah medzi povinným a pôvodným veriteľom.

Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľky, že okresný súd mal exekúciu zastaviť podľa § 243f ods. 6 v spojení s § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, aby sa mohla sťažovateľka následne domáhať svojej pohľadávky návrhom na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku, ústavný súd zdôrazňuje, že zastaviť exekučné konanie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku je možné iba vtedy, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína zásadu „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj sťažovateľ sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Pokiaľ sťažovateľka, resp. jej právny predchodca ako oprávnený v exekučnom konaní, návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku nedoplnil/a o opísanie rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným s odôvodnením, že žiadne vlastné vzťahy s povinným nemá, okresný súd nemohol preskúmať rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, a po jeho preskúmaní prípadne exekučné konanie zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, čo by v konečnom dôsledku umožnilo sťažovateľke domáhať sa opätovne svojej pohľadávky proti povinnému návrhom na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd považuje v závere za potrebné uviesť, že pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že nemá žiadne vlastné vzťahy s povinným, a zároveň žiada, aby bolo exekučné konanie zastavené v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, toto jej tvrdenie vedie ústavný súd k úvahám o tom, že sťažovateľka si bola dobre vedomá skutočnosti, že

rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, spĺňa podmienky uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku a celý postup sťažovateľky v exekučnom konaní bol tak iba jej snahou obísť povinnosti zavedené novelou Exekučného poriadku (zákon č. 438/2015 Z. z.), a vyhnúť sa tak zastaveniu exekučného konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal (m. m. I. ÚS 539/2016).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016